

Roczne sprawozdanie
z realizacji zadań z zakresu
wspierania rodziny
za 2013 rok

Ruda Śląska, marzec 2014r.

Spis treści

I. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI 3-LETNIEGO „GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY W MIEŚCIE RUDA ŚLĄSKA NA LATA 2012 - 2014” ZA ROK 2013	s.3
II. TWORZENIE MOŻLIWOŚCI PODNOSZENIA KWALIFIKACJI PRZEZ ASYSTENTÓW RODZINY	s.7
III. TWORZENIE ORAZ ROZWÓJ SYSTEMU OPIEKI NAD DZIECKIEM	s.8
IV. FINANSOWANIE POBYTU DZIECKA W PIECZY ZASTĘPCZEJ	s.12
V. SPRAWOZDANIE RZECZOWO-FINANSOWE Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY	s.13
VI. MONITORING SYTUACJI DZIECKA RODZINY ZAGROZONEJ KRYZYSEM LUB PRZEŻYWAJĄCEJ TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ	s.13
VII. PRZEKAZYWANIE INFORMACJI DO BIURA INFORMACJI GOSPODARCZEJ	s.15

I. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI 3-LETNIEGO „GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY W MIEŚCIE RUDA ŚLĄSKA NA LATA 2012 - 2014” ZA ROK 2013

Zgodnie z Uchwałą NR PR.0007.90.2012 Rady Miasta Ruda Śląska z dnia 26.04.2012r. w 2013 roku realizowany był „Gminny Program Wspierania Rodziny w Mieście Ruda Śląska na lata 2012-2014”.

W ramach Programu przez Dział do spraw Asysty Rodzinnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej realizowane były trzy projekty socjalne:

- Asystent rodziny,
- Socjalizacja rodziny naturalnej (z wykorzystaniem treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego na bazie kontraktu socjalnego z elementami metody projektu) dziecka objętego lub zagrożonego opieką zastępczą,
- Mądry rodzic - szczęśliwe dziecko. Grupa wsparcia dla rodziców.

REZULTATY:

„Asystent Rodziny”

W Dziale do spraw Asysty Rodzinnej w 2013r. zatrudnionych było 5 asystentów rodziny. Rozpoczynając współpracę z asystentem rodziny - rodzina podpisuje plan pracy. Plan pracy zawiera cele i efekty dostosowane do diagnozy sytuacji rodziny. Asystent w głównej mierze pracuje nad nabyciem przez rodzinę umiejętności w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz podjęciem działań zmierzających do zapewnienia dzieciom prawidłowego rozwoju we wszystkich przestrzeniach. Asystent pomaga i towarzyszy rodzinie w załatwianiu istotnych spraw urzędowych i lekarskich, motywuje do większej aktywności społecznej. W sytuacji kiedy rodzina tego wymaga motywuje do skorzystania z poradnictwa specjalistycznego - psychologicznego lub prawnego. Asystent rodziny współpracuje z wieloma instytucjami działającymi na rzecz rodziny: kuratorami, wychowawcami ze szkół, przedszkoli i świetlic. Praca z rodziną prowadzona jest przez okres 6 miesięcy, z możliwością przedłużenia tego okresu, jeśli dobro rodziny tego wymaga.

Poniżej przedstawiono tabelę dotyczącą rodzin objętych pomocą asystenta w 2013 roku.

Liczba rodzin objętych pomocą w formie asystenta rodziny w 2013 roku		68
Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył pracę w 2013 roku, w tym:		33
ze względu na poprawę funkcjonowania		13
ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę		12
ze względu na brak efektów		8
ze względu na zmianę metody pracy		0
liczba dzieci w tych rodzinach:	przebywających w domu	226
	przebywających w przestrzeni pieczy zastępczej	31
rodziny wielodzietne		34
rodziny niepełne		29
rodziny, w których wszczęto procedurę „Niebieskiej Karty”		14
Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny będzie kontynuować pracę w 2014 roku (w tym rodziny powracające m. In. na mocy postanowienia Sądu)		37

Tabela 1 - liczba rodzin objętych pomocą w formie asystenta rodziny w 2013 roku

Asystent rodziny po zakończeniu pracy przez okres 3 miesięcy monitoruje sytuację w rodzinie. Po tym czasie dokonuje się ewaluacji i ocenia sytuację w rodzinie.

W 2013 roku na podstawie postanowienia Sądu do współpracy z asystentem zobowiązanych było 30 rodzin (w tym do końca grudnia 2013r. współpracę w ramach planu pracy, po zobowiązaniu przez Sąd, podjęły 23 rodziny). O sytuacji rodziny, która nie podjęła współpracy zostaje zawiadomiony Sąd. W sytuacji, gdy rodzina podejmuje współpracę asystent rodziny, co kwartał sporządza sprawozdanie do Sądu dotyczące realizacji planu pracy z rodziną (chyba, że postanowienie Sądu zobowiązuje asystenta rodziny do składania sprawozdań w innych terminach).

Zapotrzebowanie: kontynuacja projektu w 2014r.

„Socjalizacja rodziny naturalnej (z wykorzystaniem treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego na bazie kontraktu socjalnego z elementami metody projektu) dziecka objętego lub zagrożonego opieką zastępczą”

1. Projekt w 2013 roku realizowany był w 15 rodzinach. Projekt ukończyło 12 rodzin, natomiast 3 rodziny zerwały współpracę.
2. Cele założone w projekcie zostały zrealizowane.
3. Ocena realizacji poszczególnych celów szczegółowych w 12 rodzinach (w których przebywało 25 dzieci) objętych projektem:
 - utrzymanie trzeźwego stylu życia przez członków rodziny - w 8 rodzinach,
 - zapewnienie poczucia bezpieczeństwa wszystkim członkom rodziny - w 12 rodzinach,
 - zapewnienie dzieciom prawidłowego rozwoju emocjonalnego - w 7 rodzinach,
 - zapewnienie dzieciom prawidłowego rozwoju fizycznego - w 7 rodzinach,
 - zapewnienie dzieciom prawidłowego rozwoju intelektualnego - w 7 rodzinach,
 - zbudowanie prawidłowych relacji rodzice - dzieci - w 6 rodzinach,
 - nabycie przez rodzinę umiejętności gospodarowania środkami finansowymi - w 8 rodzinach,
 - nabycie przez rodzinę umiejętności dbania o higienę osobistą i czystość otoczenia - w 12 rodzinach,
 - nabycie przez rodzinę umiejętności przygotowywania posiłków - w 11 rodzinach,
 - nabycie przez rodzinę umiejętności radzenia sobie z trudnościami życia codziennego - w 8 rodzinach,
 - nabycie umiejętności poruszania się po obecnym rynku pracy - w 12 rodzinach.
4. We wszystkich rodzinach objętych projektem po zakończeniu kontraktu prowadzona jest dalsza, okresowa ewaluacja.
5. Od 2005 roku do 2007 roku projekt realizowany był pod nazwą: „Intensywna praca socjalna z rodziną biologiczną dziecka objętego lub zagrożonego opieką zastępczą, z wykorzystaniem kontraktu socjalnego i treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego”. W 2008 roku projekt realizowany był pod nazwą: „Socjalizacja rodziny biologicznej (z wykorzystaniem treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego na bazie kontraktu socjalnego) dziecka objętego lub zagrożonego opieką zastępczą”.
6. Od 2009 roku projekt realizowany jest pod nazwą: „Socjalizacja rodziny naturalnej (z wykorzystaniem treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego na bazie kontraktu socjalnego) dziecka objętego lub zagrożonego opieką zastępczą”.

Zapotrzebowanie: kontynuacja w 2014 roku.

„Mądry rodzic - szczęśliwe dziecko” - grupa wsparcia dla rodziców

W 2013 roku Dział do spraw Asysty Rodzinnej realizował grupę wsparcia dla rodziców „Mądry rodzic - szczęśliwe dziecko”. Osobami prowadzącymi zajęcia byli psychologzy i asystenci rodziny zatrudnieni w ww. Dziale.

Kandydatów do udziału w grupie kierują i motywują osoby prowadzące pracę na rzecz rodziny (asystenci rodziny, pracownicy socjalni, psychologzy, konsultanci).

Grupa ma charakter otwarty. Początkowo spotkania grupy odbywały się raz w miesiącu, natomiast od maja 2013r. na prośbę uczestników ustalono, że zajęcia będą odbywały się dwa razy w miesiącu, tj. w każdy drugi i czwarty wtorek miesiąca (oprócz okresu lipiec-sierpień 2013r.). Rodzice biorący udział w zajęciach poszerzają wiedzę na temat właściwego funkcjonowania w roli rodzica oraz aktywizują się społecznie. Przynależność do grupy wsparcia pomaga uczestnikom zwalczać swoją bezradność, umożliwia nabycie nowych umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach. W spotkaniach z różną częstotliwością wzięły udział 23 osoby. Każde spotkanie koncentrowało się wokół określonego tematu, lecz często zachodziła konieczność modyfikowania przebiegu zajęć i dostosowania ich do bieżących potrzeb uczestników. Jednocześnie brak konieczności ścisłego trzymania się określonego scenariusza spotkania umożliwiał prowadzącemu podążanie za uwagą grupy, dzięki czemu uczestnicy doświadczali realnego wpływu na jakość, kształt i treść zajęć, w których brali udział i które współtworzyli. Rolą osób prowadzących było porządkowanie spotkań, dbanie o to, aby każdy uczestnik grupy znalazł pomoc i wsparcie. Natomiast grupę tworzyli przede wszystkim rodzice i to oni wnosili potencjał i energię oraz dzielili się swoimi doświadczeniami.

Na zajęciach podejmowano m. In. następujące tematy:

- „Integracja grupy”,
- „Relacje pomiędzy kobietami i mężczyznami (cz. II) w zakresie uczuć oraz podejmowanych ról (społecznych, rodzinnych, partnerskich)”,
- „Sposoby porozumiewania się z innymi ludźmi”,
- „Moje dziecko idzie do przedszkola”,
- „Bójki pomiędzy rodzeństwem - sposoby reagowania”,
- „Telewizor - złodziej czasu”,
- „Przeżywanie złości i radzenie sobie ze złością u dzieci i dorosłych”,
- „Jak dobrze pomóc dziecku w odrobieniu zadania domowego”,
- „Bezpieczne wakacje”,
- „Emocje”,
- „Asertywność”.

Rodzice, którzy nie mieli możliwości zapewnienia opieki dla dzieci na czas trwania zajęć mogli zgłosić się z nimi na grupę. Dzieci miały zajęcia, które sprzyjały ich ogólnemu rozwojowi i umożliwiały nawiązanie społecznych kontaktów z innymi dziećmi. Zajęcia były dostosowywane do potrzeb i wieku dzieci. Zajęcia z matymi dziećmi nie powinny trwać dłużej niż 1 do 1,5 h z uwagi na trudność utrzymania przez nie uwagi i chęć powrotu do rodziców. Dlatego też czas trwania

spotkań z rodzicami został do powyższego dostosowany. W zajęciach z różną częstotliwością uczestniczyło 10 dzieci.

Zarówno zajęcia z rodzicami, jak i dziećmi podsumowywane były w formie protokołu.

W 2013r. odbyło się 18 spotkań grupy.

Zapotrzebowanie: kontynuacja projektu w 2014 roku.

Pozostałe projekty socjalne zawarte w „Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Mieście Ruda Śląska na lata 2012-2014” aktualizowane i sprawozdawane są w Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

ZAPOTRZEBOWANIE NA 2014 ROK

W 2013r. ogółem z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej korzystało 4104 rodzin, z czego wyłącznie w postaci pracy socjalnej 432 rodziny. Problem bezradności opiekuńczo - wychowawczej dotyczył 508 rodzin z dziećmi, co stanowiło 12% ogółu rodzin korzystających z pomocy tutaj. Ośrodka, z czego 177 rodzin to rodziny wielodzietne oraz 348 rodzin to rodziny niepełne. Zadania realizowane w ramach „Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Mieście Ruda Śląska na lata 2012 - 2014” dają możliwość objęcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych działaniami ukierunkowanymi na ich wzmocnienie.

Rodziny korzystające z pomocy społecznej to rodziny wieloprotblemowe, które - o ile otrzymają wszechstronną pomoc - mają potencjał do tego, aby realizować podstawowe funkcje opiekuńcze i wychowawcze wobec dzieci. Zatem konieczne jest objęcie tych rodzin intensywną i kompleksową pomocą, aby poprawić ich funkcjonowanie. Mając na uwadze powyższe Dział do spraw Asysty Rodzinnej będzie realizował w 2014r. następujące projekty:

- Asystent rodziny,
- Socjalizacja rodziny naturalnej (z wykorzystaniem treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego na bazie kontraktu socjalnego z elementami metody projektu) dziecka objętego lub zagrożonego opieką zastępczą,
- Mądry rodzic - szczęśliwe dziecko. Grupa wsparcia dla rodziców.

II. TWORZENIE MOŻLIWOŚCI PODNOSZENIA KWALIFIKACJI PRZEZ ASYSTENTÓW RODZINY

W Dziale do spraw Asysty Rodzinnej pracują asystenci rodziny, konsultanci, psychologowie i aspiranci pracy socjalnej. Wszyscy pracownicy działu podnoszą swoje kwalifikacje. W 2013 roku pracownicy Działu uczestniczyli w następujących szkoleniach oraz konferencjach:

1. Więż jako czynnik chroniący rozwój.
2. Poradnik Innego Myślenia. Zespół Aspergera. ADHD.
3. Poradnik Innego Myślenia. Lęki i fobie.
4. Innowacyjne metody pracy socjalnej.
5. Skuteczna interwencji w sytuacjach kryzysowych.
6. Zintegrowane działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
7. Praca z osobą uzależnioną i jej rodziną.
8. Zaburzone więzi jako przyczyna zaburzeń psychicznych u dzieci i młodzieży.
9. Asystent rodziny - doskonalenie warsztatu pracy.
10. Współczesne wyzwania w pracy socjalnej: Działania pomocowe na rzecz rodzin dysfunkcyjnych.

Udział w 9 szkoleniach i konferencjach był bezpłatny.

W 2013 roku zatrudnionych było 5 asystentów rodziny: w tym jeden od dnia 08.07.2013r. Koszty zatrudnienia zostały pokryte częściowo z „Resortowego Programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2013 - asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”. Pozyskano dotację w wysokości 86 412,00zł.

III. TWORZENIE ORAZ ROZWÓJ SYSTEMU OPIEKI NAD DZIECKIEM

Poradnictwo specjalistyczne

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest realizatorem polityki społecznej ukierunkowanej na tworzenie warunków zintegrowanego i efektywnego systemu zapobiegania i rozwiązywania problemów społecznych. Jednym z elementów tego systemu jest zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa, z którego mogą skorzystać osoby i rodziny wymagające takiego wsparcia. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej można skorzystać z poradnictwa specjalistycznego prawnego i psychologicznego.

Poradnictwo prawne oznacza przekazanie rodzinie informacji o powszechnie obowiązującym prawie oraz o praktyce jego stosowania, w szczególności poprzez: podanie i omówienie odpowiednich przepisów, przekazanie wzorów pism prawnych, sporządzenie projektu pisma procesowego. W 2013 roku udzielono 221 konsultacji i poradnictwa w ramach specjalistycznego poradnictwa prawnego.

Specjalistyczne poradnictwo psychologiczne realizowane jest poprzez: porady - ukierunkowane na określenie odpowiedniej formy pomocy, konsultacje psychologiczne - rodzinne i indywidualne, diagnozę psychologiczną, terapię wspierającą, psychoedukację w zakresie prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich. Praca psychologa odbywa się w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz w środowisku domowym. Z specjalistycznego poradnictwa psychologicznego skorzystało 119 rodzin z dziećmi.

Placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej i specjalistycznej

W roku 2013 na terenie Miasta działało 10 placówek wsparcia dziennego, w tym 5 w formie specjalistycznej. Placówki prowadzone były przez organizacje pozarządowe wyłonione drogą otwartego konkursu ofert oraz Placówkę Wsparcia Dziennego. Łączna liczba miejsc w placówkach wsparcia dziennego wynosiła 388. Pomocą objęto 550 dzieci z 324 rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych marginalizacją społeczną.

Placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej i specjalistycznej zapewniały dzieciom:

- a) opiekę i wychowanie,
- b) pomoc w nauce,
- c) pomoc w sytuacjach kryzysowych, szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych w oparciu o diagnozę indywidualną dziecka i jego rodziny,
- d) organizację czasu wolnego, zabawę, zajęcia sportowe, rozwój zainteresowań, organizację półkolonii letnich (1 miesiąc w lipcu lub w sierpniu) i zimowych (2 tygodnie w okresie ferii) oraz imprez i uroczystości świątecznych,
- e) organizację zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień mających na celu utrwalanie postaw abstynenckich oraz przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, kształtowanie u dzieci prawidłowych postaw związanych ze zdrowym stylem życia,
- f) organizowanie w pomieszczeniach placówki dożywiania w formie ciepłych posiłków,
- g) stałą współpracę z rodzicami lub opiekunami, w tym prowadzenie dla nich zajęć edukacyjnych mających na celu zwiększenie umiejętności wychowawczych,
- h) współpracę ze szkołą, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, podmiotami leczniczymi oraz innymi instytucjami w celu udzielenia pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów zwłaszcza w zakresie podejmowania interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych, udział w spotkaniach zespołów interdyscyplinarnych oraz ich inicjowanie.

Specjalistyczne placówki wsparcia dziennego ponadto podejmowały następujące działania:

- a) organizowały zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne,
- b) realizowały indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię.

Zadanie realizowane jest w roku 2014 (428 miejsc).

	Nazwa organizacji realizującej zadanie	Miejsce realizacji zadania	Liczba Miejsc	Liczba dzieci objętych pomocą	Liczba rodzin objętych pomocą
PLACÓWKI PROWADZONE PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE	Stowarzyszenie Św. Filipa Nereusza 41-706 Ruda Śląska ul. Leśna 37	Specjalistyczna placówka wsparcia dziennego Św. Filipa Nereusza Ruda Śląska 41 - 706, ul. Solidarności 21 Specjalistyczna placówka wsparcia dziennego Bł. Ks. Józefa Czempieła Ruda Śląska 41 - 700, ul. Piastowska 25 Ognisko wychowawcze Św. Jana Bosco w Centrum Inicjatyw Społecznych Stara Bykownina Ruda Śląska 41-705 Ul. 11-go Listopada 15a	103	149	90
	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Święta Elżbieta 41 - 700 Ruda Śląska ul. Wolności 30	Świetlica Środowiskowa Ruda Śląska 41-709, Pl. Jana Pawła II 5 Świetlica Środowiskowa Ruda Śląska 41-711, ul. Cynkowa 22 Świetlica Socjoterapeutyczna Ruda Śląska 41-710, ul. Ściegiennego 6 Świetlica Środowiskowa Ruda Śląska 41-704, ul. Królowej Jadwigi 8	156	221	128
	Zgromadzenie Sióstr Św. Elżbiety, Prowincja Katowicka - Świetlica Środowiskowa Św. Elżbiety 41-703 Ruda Śląska ul. Rencistów 2	Placówka wsparcia dziennego w formie opiekuńczej - Świetlica Św. Elżbiety Ruda Śląska 41 - 703 ul. Rencistów 2	34	59	34
PLACÓWKI PROWADZONE PRZEZ MIASTO	Placówka Wsparcia Dziennego w Rudzie Śląskiej 41-700 Ruda Śląska ul. Bujoczka 12	Świetlica Socjoterapeutyczna ul. Gwardii Ludowej 21-23 41-709 Ruda Śląska Świetlica Socjoterapeutyczna ul. Bujoczka 12 41-700 Ruda Śląska	95 (w tym 10 miejsc grupa prof- rozw. przy świetlic w N. Bytomiu)	121	72
		SUMA	388	550	324

Grupy profilaktyczno - rozwojowe dla dzieci w wieku przedszkolnym, wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych

1. Zadanie w roku 2013 realizowane było przez organizacje pozarządowe wyłonione drogą otwartego konkursu ofert: Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Święta Elżbieta (dzielnica Wirek), Stowarzyszenie Świętego Filipa Nereusza (dzielnice: Ruda, Halemba) oraz Zgromadzenia Sióstr Św. Elżbiety (dzielnica Godula) oraz przez Placówkę Wsparcia Dziennego w Rudzie Śląskiej prowadzoną przez Miasto - Świetlicę Socjoterapeutyczną w Nowym Bytomiu. Grupy profilaktyczno-rozwojowe prowadzone były w okresach:
 - od 01.01.2013r. do 30.06.2013r. i od 01.09.2013r. do 31.12.2013r. przez organizacje pozarządowe.
 - od 04.03.2013r. do 30.06.2013r. i od 01.09.2013r. do 31.12.2013r. przez Placówkę Wsparcia Dziennego prowadzoną przez miasto.
2. Liczba miejsc w ramach grup profilaktyczno - rozwojowych: 50, z czego:
 - 40 miejsc - organizacje pozarządowe
 - 10 miejsc - Placówka Wsparcia Dziennego.Łącznie pomocą objęto 105 dzieci z 93 rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych marginalizacją społeczną.
3. Podejmowane działania: wsparcie funkcji opiekuńczych rodzin z dziećmi w wieku przedszkolnym, w szczególności ze stwierdzoną bezradnością w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, rozpoznawanie wraz z rodzicami potrzeb poznawczych, emocjonalnych i społecznych dzieci i określenie warunków ich zaspokajania w rodzinie i podczas zajęć w grupie; wyrównywanie szans rozwojowych dzieci w wieku przedszkolnym - stymulowanie ich rozwoju i uczenie tej umiejętności rodziców; zaspokojenie potrzeb emocjonalnych, edukacyjnych i społecznych dzieci przez stworzenie im optymalnych warunków rozwoju; promowanie prawidłowych postaw rodzicielskich i modelowanie właściwych zachowań wobec dzieci (między innymi poprzez dostarczenie wiedzy na temat potrzeb dzieci i konstruktywnych sposobów ich zaspokajania, angażowanie rodziców w organizowanie zajęć).
4. Projekt adresowany był do dzieci w wieku przedszkolnym, wychowujących się w warunkach niekorzystnych dla ich prawidłowego rozwoju spowodowanych między innymi: problemem alkoholowym, przemocą w rodzinie, bezradnością opiekuńczo-wychowawczą, trudną sytuacją materialną, życiem w środowisku zagrożonym alkoholizmem lub narkomanią. Zajęcia dla dzieci odbywały się codziennie w godzinach:
 - od godziny 8.00 do 12.00, odbywały się zajęcia prowadzone przez organizacje pozarządowe
 - od godziny 9:00 do 12:00 odbywały się zajęcia prowadzone przez Placówkę Wsparcia Dziennego.

Dzieci uczestniczące z zajęciami korzystały ze śniadania i obiadu.

5. Zadanie realizowane jest w roku 2014 roku przez organizacje pozarządowe w ramach zadania - Prowadzenie placówek wsparcia dziennego (światlic) w formie opiekuńczej lub specjalistycznej - oraz przez Światlicę Socjoterapeutyczną w Nowym Bytomiu, prowadzoną przez Placówkę Wsparcia Dziennego w Rudzie Śląskiej.

Ośrodek Adaptacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych

Ośrodek jest placówką wsparcia dziennego, o charakterze specjalistycznym i jako taki, realizuje cele i zadania określone w przepisach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz przepisach wydanych na jej podstawie. Ośrodek wspiera rodzinę wychowującą dziecko niepełnosprawne w zakresie realizacji programu rehabilitacji ruchowej wspomagającej (hipoterapia, muzykoterapia, integracja sensomotoryczna, choreoterapia, terapia dnia codziennego, samoobsługa, terapia przez zabawę, jaskinia solna), psychologicznej, logopedycznej, pedagogicznej oraz pielęgnacji. Zatem w 2013 roku, placówka realizowała cele i zadania statutowe w zakresie:

1. zapewnienie dzieciom odpowiedniej, stałej opieki podczas pobytu w Ośrodku,
2. prowadzenie rehabilitacji wspomagającej(jak wyżej),
3. umożliwienie przygotowania przedszkolnego na poziomie specjalnym i powszechnym (oddelegowany nauczyciel przedszkolny) oraz nauki systemem indywidualnym (odpowiedni nauczyciele ze szkół),
4. zapewnienie wyżywienia, bielizny oraz - gdy konieczne - odzieży podczas pobytu w Ośrodku,
5. zapewnienie niezbędnych leków i artykułów sanitarnych w postępowaniu profilaktycznym i udzielaniu pierwszej pomocy,
6. zapewnienie dowozu dzieci do Ośrodka i ich odwozu,
7. udzielanie porad rodzicom jak pielęgnować dziecko niepełnosprawne, jak je wspierać w rehabilitacji ruchowej, pedagogicznej i logopedycznej.

W 2013 roku ze wsparcia placówki korzystało 88 dzieci.

W placówce działa:

- oddział popołudniowy - 35 dzieci,
- oddział stacjonarny - 40 podopiecznych.

Stan na dzień 31.12.2013r.

IV. FINANSOWANIE POBYTU DZIECKA W PIECZY ZASTĘPCZEJ

Z uwagi na fakt, iż Miasto Ruda Śląska jest Miastem na prawach powiatu realizuje zadania zgodnie z art. 180 pkt. 13 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do zadań Miasta należy finansowanie kosztów utrzymania dziecka w pieczy zastępczej. W 2013 roku poniesiono następujące wydatki za pobyt dzieci w pieczy zastępczej:

a) rodzinna piecza zastępcza:

Rodziny zastępcze otrzymujące świadczenia na dzieci	Ilość rodzin zastępczych	Ilość dzieci w ciągu roku	Wydatki w 2013 roku
	307	491	4 770 584,99

b) instytucjonalna piecza zastępcza:

Placówki opiekuńczo-wychowawcze	Ilość placówek (w których umieszczone są dzieci)	Ilość dzieci w ciągu roku	Wydatki w 2013 roku
	19	178	5 576 621,49

V. SPRAWOZDANIE RZECZOWO-FINANSOWE Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

W związku z § 3 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 4 grudnia 2012r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej gmina, powiat oraz samorząd województwa mają obowiązek składania wojewodzie sprawozdania z wykonywania zadań okres:

- od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca - w terminie do dnia 31 lipca danego roku,
- od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia - w terminie do dnia 31 stycznia roku następnego.

Sprawozdania zostały złożone w terminie.

VI. MONITORING SYTUACJI DZIECKA Z RODZINY ZAGROŻONEJ KRYZYSEM LUB PRZEŻYWAJĄCEJ TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZEJ

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w sposób szczególny objęte są wsparciem ze strony Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz instytucji współpracujących, a sytuacja dziecka zagrożonego jest monitorowana na bieżąco. Oprócz wcześniej wymienionych form pracy i monitorowania sytuacji w rodzinie, rodziny zagrożone objęte są również innymi formami pomocy:

Kontrakt socjalny

Kontrakt socjalny to narzędzie pracy pracownika socjalnego, który podczas wykonywania swoich obowiązków służbowych dokonuje oceny sytuacji w rodzinie. Posiadając wiedzę o problemach rodziny, a także o możliwościach i ograniczeniach jej członków, jest w stanie tak zmotywować

członków rodziny by podjęli oni działania naprawcze. Kontrakt socjalny jest rodzajem umowy zawieranej pomiędzy pracownikiem socjalnym, a rodziną, określa on jasno cele, do których dąży rodzina oraz efekty po których będzie można poznać czy cel został osiągnięty. Rodzina tworzy ten plan wspólnie z pracownikiem socjalnym, obie strony zobowiązują się do wykonania określonych działań, zgodnych z celami kontraktu np. pracownik do pomocy w przygotowaniu pisma do administracji, a członek rodziny do jego złożenia. Okresowo dokonuje się oceny tego kontraktu i ewentualnie modyfikuje cele, jeśli zachodzi taka potrzeba. Pracownicy socjalni bardzo często wykorzystują to narzędzie w pracy z rodzinami, bo daje ono jasny obraz sytuacji w rodzinie oraz pokazuje czy zachodzą zmiany. Praca z rodziną trwa kilka miesięcy.

W 2013 roku tą formą pracy objętych było 55 rodzin, w których wychowywało się 136 dzieci.

Pomoc w formie usług

Zdarza się, że bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego jest wynikiem niepełnosprawności intelektualnej lub fizycznej co najmniej jednego z członków rodziny. Z uwagi na powyższe deficytów rodzinie mogą zostać wprowadzone usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w ramach których pomocy w przewyżnianiu codziennych trudności życiowych udziela rodzinie opiekunka. W rodzinach tych prowadzona jest praca dostosowana do możliwości psychofizycznych rodziców z uwzględnieniem zarówno ich zasobów jak i deficytów. W 2013 roku z tej formy pomocy skorzystało 14 rodzin z dziećmi.

Zespoły interdyscyplinarne

Rodziny wieloproblemowe objęte są wsparciem ze strony różnych instytucji, m.in. szkoły, placówek wsparcia dziennego, sądu, istotne więc staje się tworzenie spójnego wsparcia dzieci i rodzin - systematycznie realizowanego przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz współpracujące instytucje i organizacje pozarządowe. Podczas pracy zespół interdyscyplinarny omawia sytuację w rodzinie, ustala cel pracy, a poszczególni członkowie podejmują się wykonania ustalonych działań. Członkowie rodziny są zapraszani, informowani o celu spotkania i motywowani do podejmowania działań zmierzających do poprawy własnej sytuacji. Ten sposób monitorowania sytuacji w rodzinie pozwala na wykorzystanie wszystkich możliwości jakie posiadają instytucje, a przede wszystkim na stworzenie rodzinie takiej siatki wsparcia by mogła w każdej sytuacji z niej skorzystać. Działania podejmowane na rzecz rodziny przez różnych specjalistów nie mogą się wykluczać, stąd idea pracy w zespołach interdyscyplinarnych.

Grupy robocze

W sytuacji, kiedy w rodzinie dochodzi do przemocy, zostaje sporządzona Niebieska Karta. Na wniosek koordynatora (osoby, która spisała Niebieską Kartę) zostaje powołana, przez Zespół do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, grupa robocza. W skład grupy wchodzi przedstawiciele tych instytucji, które współpracują z rodziną. Podczas pracy grupa opracowuje plan

pracy z rodziną, motywuje członków rodziny do podejmowania działań mających przerwać spiralę przemocy i na bieżąco monitoruje sytuację.

Ponadto w sytuacjach gdy dobro dzieci jest w jakikolwiek sposób zagrożone Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zawiadamia Sąd Rejonowy lub Sąd Okręgowy. W 2013 roku zostało złożonych 160 wniosków o wydanie lub zmianę zarządzeń opiekuńczych oraz zostało przesłanych 140 adnotacji pracowników socjalnych bądź asystentów rodziny o aktualnej sytuacji w rodzinie do toczących się postępowań sądowych. Asystenci rodziny przestali 52 sprawozdania z realizacji planu pracy.

VII. PRZEKAZYWANIE INFORMACJI DO BIURA INFORMACJI GOSPODARCZEJ

Zgodnie z art. 176 pkt 8 w odniesieniu do art. 193 ust. 8 należy przekazywać informację do biura informacji gospodarczej o powstałych zaległościach z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej za okres dłuższy niż 12 miesięcy. W 2013 roku 10 osób zobowiązanych do ponoszenia ww. opłat zostało zgłoszonych do biura informacji gospodarczej.